

Sjeverno-atlantski otočić „Rockall“

Kap. Srećko Krile

Formalno pripojenje otočića Rockall Velikoj Britaniji, 20 m visoke hridi u Atlantskom oceanu, 250 Nm zapadno od Hebrida, objavljeno je koncem septembra ove godine. Kaže se, da je ovo postalo potrebno, jer će otočić doskora ući u putanju djelokruga projektiranih vježbi sa dirigovanim projektilima, koji se vrše na Hebridima.

Pripojenje je izvršeno po naređenju britanskog Admiraliteta. Brod za naučno istraživanje »Vidal«, Hidrografskog ureda ratne mornarice, prenio je na sebi družinu od četiri čovjeka, koji su izvršili iskrcavanje na hrid pomoću helikoptera. Družina je ostavila za sobom usađeno zastavno koplje s engleskom zastavom i cementiranu mjedenu plaketu, da komemorira ovaj događaj. Geografski položaj ove hridi bio je prvi put određen god. 1831. od engleskog admirala Vidala.

Rockall do sada nije pripadao nijednoj naciji. Sada ga je Velika Britanija službeno proglasila krunskim posjedom. O ovom otočiću je vrlo malo poznato. Nastanjen je samo pticama i bio je rijetko posjećivan, otkako je pred četiri vijeka ucrtan na pomorsku kartu.

Uvjeti za letenje bili su nepovoljni, jer je puhao jaki zapadni vjetar i slap je letio visoko nad hridi. U sumrak se brod udaljio od otočića, da ne bi bio izložen opasnosti za vrijeme noći. Preko noći je vjetar popustio i jako uzburkano more nešto se stišalo. Brodski meteorolog je predska-

zao, da će slijedećeg jutra biti tišina za nekoliko sati i da će kasnije tokom dana vjetar ponovno dosegnuti snagu oluje. U zoru se brod približio otočiću. Vjetar je već počeo jačati, kada je helikopter uzletio. Bilo je očekivati, da će ptice, koje dolaze ovdje u velikom broju da se množe, ometati pilotu pri spuštanju ekspedicije. Ali na razočaranje ljubitelja ptica našli su ih vrlo malo.

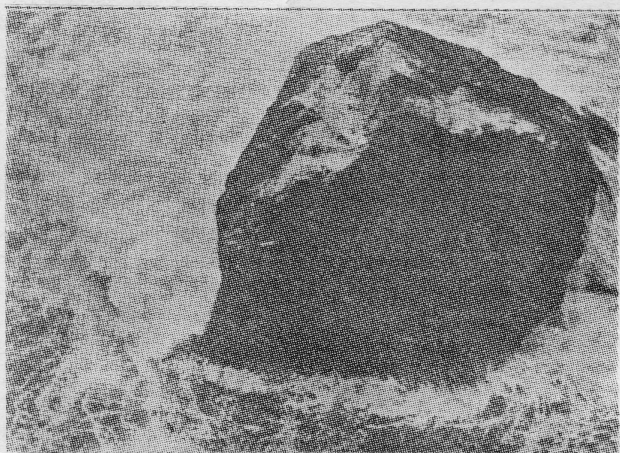
Prvi čovjek, koji je bio spušten s brodskog helikoptera bio je jedan komandos iz pomorske pješadije, ekspert u penjanju. On se spustio na jednu liticu 7 m dužu i 2 m široku, na 4 m ispod vrhunca. Odmah za njim bio je spušten drugi komandos, za njim se sputio zoolog i ornitolog i najposlije se spustio I. oficir s istraživačkog broda »Vidal«, koji se nalazio na čelu te ekspedicije.

Dok je helikopter letio s broda na hrid prenošeci ljude i opremu, posada čamca za spasavanje bila je spremna na brodu u slučaju, da bude potrebna pomoć. Bilo je planirano, da, ako se ista dogodi helikopteru, ljudi sa hridi poskaču u more u nadi, da budu spašeni od brodskog čamca. Kad su članovi ekspedicije završili rad i bili spremni da napuste hrid, brzina vjetra je bila već 40 Km/h. Tri sata kasnije, kada je brod otplovio, vjetar je dosegao brzinu od 60 Km/h s jakom kišom i slabom vidljivosti.

Opasne hridi oko otočića i golemo mrtvo more, koje dolazi s Atlantskog oceana i penje se skoro do koničnog vrhunca otočića, čini iskrcavanje mogućim samo za vrijeme nekoliko ljetnih dana. Zimi je vrhunac često zapljuskivan valovima, i hridi, na kojima su se mnogi brodovi potopili, opasne su za plovidbu. Od nekoliko pokušaja iskrcavanja na ovu hrid ranije, samo su tri uspjela.

Rockall je najviša točka istoimenog podmorskog platoa, koji se prostire za daljinu od 150 Nm u Atlantskom oceanu u pravcu Sjever-Jug. Ovdje dolaze britanski ribari na kočarenje na bakalare i toware.

Otočić, koji se sastoji cijeli iz tri mineralne granitno kvarcove hridi, nazvane »Rokalit«, geološki je dio Sjevero-američke zemljane mase. Znanstveno je teško odrediti floru i faunu ovog otočića i čak ornitolozi imaju podijeljena mišljenja, da li se na otoku množe ili samo ljeti odmaraju morske ptice.

Otočić „Rockall“